

Schuttersputten en loopgraven in de frontlijn nabij de Linge.

Tijdens, en zeker direct na de Operatie Market Garden (24 september 1944), ontstond er een front in de Over –Betuwe. Globaal genomen werd de Linge de frontlijn. Aan weerszijden van dit water ontstonden over een grote lengte loopgraven en schuttersputten.

Het leven voor de militairen was zwaar:

Veelal stonden de loopgraven en schuttersputten onder water. In de winter van '44-'45 was het met de lage temperaturen extra moeilijk. Meestal verbleef men in huizen van de gevluchte burgers. Men draaide patrouilles en hield de wacht in de putten. Het was belangrijk elkaar te observeren en daardoor leerde men elkaars leefpatroon kennen. De patrouilles naderden elkaar soms tot een paar passen afstand.

In de schuttersput had men militaire uitrusting zoals een wapen, een telefoon en rantsoenblikken. Vondsten waren er in het gebied nog jaren na dato, zoals zakjes van oploskoffie, tandenborstels, persoonlijke documenten, sigarettenaanstekers.

Natuurlijk had het ook invloed op de manier van omgang met elkaar: men schreeuwde en lachte niet. Veel meer was het met de vijandelijke stellingen in de buurt van belang te fluisteren, al dan niet met een brok in de keel. De gesprekken waren vaak maar kort en men liep vaak in een gebukte houding. Altijd kon de vijand toeslaan.

Mortierbommen veroorzaakten veel ellende en onrust. Het geluid was indringend - als het gekras van nagels over een schoolbord- en de inslagen levensbedreigend.

Maar soms ontstonden ook persoonlijke herkenningen. Men zag dan een inmiddels bekende, *hoewel vijand*.

In de regen in de schuttersput betekende natte schoenen, in de modder tot aan de enkels. De warmte van het lichaam hield soms de modder zacht. Vuurstoten van de vijand hadden het vooral voorzien op transport. De hap (eten) wordt min of meer van put naar put doorgegeven. Vaak met modder en water in het eten. De kou veroorzaakte dode vingers en men stampte de voeten om bevriezing te voorkomen. Het geweervet kwam aan handen en kleding en in het eten. Het ontbreken van welke vorm van luxe ook bracht wel een intieme kameraadschappelijke sfeer.

Er zijn verhalen bekend over soldaten, die in de Kerstnacht kerstliederen ten gehore brachten. En dan vervolgens de realiteit van alledag: De vijand, die je ziet lopen, eten, graven en vuren.

Echter, het leven was hard:

Overdag was men gekluisterd aan loopgraaf of schuttersput. Men kon zich nauwelijks bewegen, kwetsbaar, in het volle zicht van de vijand.

Het leven bestond uit wachten, rapporteren, kijken naar de resultaten van het mortiervuur en dan het eten, alleen 's morgens en 's avonds. Het voedsel werd vaak over een modderig pad aangevoerd en men leerde de gewoonten van de vijand kennen. Zoals blijkt uit de patrouille van de 2 Amerikanen van het 508e Parachute Infantry Regiment.

Volg de panelenroute en krijg een beeld van een spannende patrouille.

Meer informatie: www.exodushuissen.nl

Exoduscomité.

Uitgave : Januari 2013